

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 008442 14 Kž 16
Sarajevo, 28.09.2017. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Pavlovića kao predsjednika vijeća, Nidžare Zlotrg i Jasmine Begić kao članova vijeća, uz sudjelovanje Amele Kešan kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih K.N. i S.P., zbog krivičnog djela organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 31. i 55. istog zakona, odlučujući o žalbama kantonalnog tužitelja iz Sarajeva i branitelja optuženih K.N. i S.P., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 008442 11 K od 10.10.2013. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28.09.2017. godine u prisutnosti federalnog tužitelja Slave Lakić, optuženog K.N. i njegovog branitelja, advokata K.R. iz S., te optuženog S.P. i njegovog izabranog branitelja, advokata K.S. iz S. donio je

P R E S U D U

Djelimičnim uvaženjem žalbe branitelja optuženog S.P., a povodom te žalbe i po službenoj dužnosti, presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 008442 11 K od 10.10.2013. godine u odnosu na tog optuženog se preinačava i sudi:

Optuženi S.P., sa podacima kao u prvostepenoj presudi, uz dopunu da je nastanjen na adresi: B., općina I. S. G.,

na osnovu člana 299. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

Kao pripadnici grupe za organizirani kriminal koja je formirana u toku od ... godine i djelovala i tokom godine, na teritoriji I. dijela R. S. i K. S. radi vršenja krivičnih djela teških krađa motornih vozila i iznuda, vršeći oduzimanje putničkih automobila od njihovih vlasnika ili korisnika, radi novčanog otkupa otuđenih vozila i njihovo

vraćanje vlasnicima ili korisnicima, dalje prodaje ili rastavljanja putničkih automobila u dijelove u auto-otpadima koji su u vlasništvu pripadnika grupe za organizirani kriminal, a kojoj grupi za organizirani kriminal su pripadali P.Nj., T.S., C. D., D. M., V. D., M.S., V.M., K.N., P.P., S.M., G.V. iz B., S.P., L.M., I.A. iz P. i još najmanje jedno NN lice, kao pripadnici grupe, koji su postupali po naredbama i uputama, P.Nj. i C.D. organizatora grupe za organizirani kriminal, koji su povezani radi trajnog vršenja krivičnih djela, u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi, grupi za organizirani kriminal, vršeći oduzimanje pmv na području grada S. uz unaprijed pripremljena i nabavljena potrebna elektronska i druga sredstva za izvršenje ove vrste krivičnih djela uz planski razrađene metode i načine izvršenja, prikrivanja, dalje preprodaje, vraćanja na ime otkupa otuđenih vozila, prevoz istih unutar i van granica BiH, te su organizovali dovoženje otuđenih vozila do ilegalnih, unaprijed pripremljenih skrovišta području I. dijela R. S., nakon čega su stupali lično ili putem telefona u kontakt sa vlasnicima, odnosno korisnicima otuđenih vozila, tražeći od istih određene iznose novca, radi vraćanja vozila uz ozbiljnu prijetnju da će ukoliko to ne učine vozila biti uništена, rastavljena u dijelove ili odvezena van teritorije BiH, pa kad su oštećeni u strahu da će ostati bez svog vozila pristajali na isplatu traženog novca, dobijali precizna uputstva o načinu i o mjestu primopredaje novca i preuzimanja vozila, nakon čega su od vlasnika, odnosno korisnika vozila preuzimali novac i vraćali vozila ili su otuđena vozila, za čije vraćanje nisu uspjeli iznuditi novac od vlasnika ili korisnika istih, rastavlјali na dijelove i sjekli na auto-otpadima koji su u vlasništvu pripadnika grupe za organizirani kriminal, a zatim prodavalii kao rezervne dijelove, odnosno otuđena vozila na teritoriji BiH i van teritorija BiH, najčešće u R.C. G., čime su ostvarili protivpravnu imovinsku korist u iznosu od najmanje 50.000,00 KM, pa su tako:

S.P., tačka 2. optužnice,

1. Dana ... godine, u vremenskom periodu od 22,30 sati do 07,30 sati, u S., u ulici ... do broja ..., općina N. S., nakon što su C. D. (bio u bjekstvu) i V.M., u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi, upotrebom podesnog alata, nasilno otvorili pmv marke ..., reg. oznaka boje, broj šasije, broj motora, godina proizvodnje ..., sa redovnom pratećom opremom, te navigacioni sistem marke G., koji se nalazio u istom, vlasništvo firme A.A. doo S., koje je koristio T. E., da bi dana i ... godine, S.P. ostvarivao kontakte sa C.D. i V. M., a potom dana godine, oko 01,30 sati, nakon pronalaska napuštenog vozila u ul. ..., općina N. G., u blizini samouslužne A. i bivšeg vojnog objekta kasarne V. B., S. je svojim vozilom marke ..., ... boje, na njihov poziv, iste smjestio u svoje vozilo, nakon što su istrčali ispod mosta, gdje su bili skriveni,

čime bi učinio krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 31. i 55. istog zakona.

Na osnovu člana 203. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Sarajevu.

Žalbe kantonalnog tužitelja iz Sarajeva i branitelja optuženog K.N. se djelimično uvažavaju, pa se u odnosu na ovog optuženog u osuđujućem i oslobođajućem dijelu ukida presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 008442 11 K od 10.10.2013. godine i u tom dijelu predmet vraća prvostepenom судu na ponovno suđenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 008442 11 K od 10.10.2013. godine, optuženi K.N. i S. P. oglašeni su krivim za krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa članom 31. i 55. istog zakona, za koje su je osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od po 1(jedne) godine i 4 (četiri) mjeseca. Na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH, optuženom K.N. je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru i to počev od 17.01.2011 godine do 28.02.2011. godine, a S.P. od 17.01.2011 godine do 30.03.2011. godine. Na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBIH oštećeni A.A. doo S., Dž.K., M. A.-D. A. sa imovinskopravnim zahtjevom su upućeni na parnicu. Na osnovu člana 78. KZ FBiH optuženim je izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta i to: od optuženog K.N. oduzima se mobilni telefon marke ... serijskog broja sa ultra karticom BH GSM broj: ... devet pištoljskih metaka nepoznatog kalibra, izvještaj o obavljenim razgovorima B. T. za telefonski broj Od optuženog S.P. oduzima se mobilni telefon marke ... sa SIM karticom serijskog broja ..., mobilni telefon marke ... sa SIM karticom serijskog broja, diplomatske naljepnice za vozila sa oznakom ... (dva) komada, policijske lisice, kačket crne boje sa natpisom „policija“, rotaciona svjetla-blinkeri, plava rotaciona svjetla- kugla sa magnetom- 2 (dva) komada, elektro-šok marke .., lovačka puška-potkraćena, kalibrar, model ..., fabrički broj:, metak za lovačku pušku kalibrar ... (četiri komada, kao sredstva izvršenja krivičnog djela). Na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optuženi se obavezuju da snose troškove krivičnog postupka, na ime sudskog paušala a obzirom na imovno stanje istih i to S.P. u iznosu od 200,00 KM, a optuženi K.N. u iznosu od 100,00 KM.

Istom presudom, na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH (nije naznačena tačka i pogrešno navedeno KZ FBiH) optuženi K.N., oslobođen je od optužbe, za tačke iz optužnice od 18. do 22., što odgovara tač. 4., 5., 6., 7. i 8. iz izreke pomenute presude, da bi počinio krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa čl. 31. i 55. istog zakona. Na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda, a na osnovu člana 212. stav 4. istog zakona oštećeni B.S., T.E. i P. N. sa svojim imovinskopravnim zahtjevom su upućeni na parnicu.

Na osnovu člana 298. tačka b) ZKP FBiH (pogrešno navedeno KZ FBiH), prema optuženom K.N., (tačka 23. optužnice), odbijena je optužba, da bi počinio krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom teške

krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa čl. 31. i 55. istog zakona. Na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH, oštećeni vlasnik H. sa imovinskopravnim zahtjevom upućen je na parnicu, a na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili kantonalni tužitelj iz Sarajeva (tužitelj) i branitelji optuženih K.N., advokat K.R. iz S. i S.P., advokat H.D. iz S..

Žalbom tužitelja prvostepena presuda se pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači, tako da se optuženi K.N. za oslobođajući dio presude i to, tač. 4. do 8. te presude, odnosno 18. do 22. optužnice oglasi krivim, te da se optuženim K.N. i S.P. izreknu kazne zatvora u dužem trajanju od izrečene.

Branitelj optuženog K.N. navedenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tač. d), h), i) i k) ZKP FBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivično-pravnoj sankciji. Predložio je, da se prvostepena presuda preinači, tako da se ovaj optuženi osloboди od optužbe ili da se pobijana presuda ukine, održi pretres i doneše oslobođujuća presuda.

Raniji branitelj optuženog S.P. žalbom prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivično-pravnoj sankciji. Predložio je, da se prvostepena presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom ili predmet vrati prvostepenom суду na ponovno suđenje ili da se pobijana presuda preinači, tako da se doneše odluka kojom bi se ovaj optuženi oslobođio od optužbe.

Federalni tužitelj je podneskom broj T09 0 KTOŽ 0006944 14 od 14.03.2014. godine predložio da se uvaži žalba kantonalnog tužitelja, tako da se pobijana presuda preinači, a optuženi K.N. oglasi krivim da je počinio krivična djela opisana pod tačkama 18. do 22. optužnice, odnosno oslobođajući dio izreke pobijane presude opisano u tač. 4. do 8., te tim radnjama i radnjama opisanim u tač. 1., 2. i 3. pobijane presude, za navedeno krivično djelo osudi na kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju od izrečene kazne u toj presudi, a da se u odnosu na optuženog S.P. preinači u odluci o kazni pobijana presuda i osudi na kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju od izrečene kazne. Predložio je, da se žalbe branitelja optuženih K.N. i S.P. odbiju kao neosnovane.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod žalbenih osnova i navoda iz podnesene žalbe tužitelja i pomenutog podneska od 14.03.2014. godine. Branitelj optuženog K.N. je izložio žalbu, ostajući pri osnovama, navodima i prijedlozima iz podnesene žalbe, optuženi K.N. je izjavio da je saglasan sa navodima svog branitelja, te iznio određene okolnosti predmetnog događaja i iznio svoju porodičnu situaciju. Branitelj optuženog S.P. advokat K.S., na sjednici vijeća je izjavio da ostaje u cijelosti kod žalbe ranijeg branitelja ovog optuženog, koje žalbene navode je u bitnom pojasnio sa osvrtom da su učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog čega je pobijana presuda neodrživa, te

je ostao kog prijedloga iz žalbe ranijeg branitelja ovog optuženog. Optuženi S.P. je izjavio da prihvata izlaganje svog branitelja na sjednici vijeća, kao i sve ono što je napisano u žalbi ranijeg branitelja i da sa svoje strane nema ništa izjaviti.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u skladu sa članom 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Najprije, žalbom branitelja optuženog S.P. se pobija prvostepena presuda iz svih žalbenih osnova, pa se pored ostalog ukazuje i na to, da činjenični opis krivičnih djela za koja je oglašen krivim u sebi opće ne sadrži zakonska obilježja krivičnog djela teške krađe, potom da iz izreke pobijane presude uopće nije jasno da li je S.P. počinio tešku krađu ili pak krivično djelo iznude, jer je oglašen krivim za oba krivična djela, i to kao saizvršilac, a i za produženo krivično djelo.

Osnovano se žalbom branitelja optuženog S.P. ukazuje na nedostatke činjeničnog opisa u odnosu na ovog optuženog, da je radi toga povrijeđen krivični zakon na štetu optuženog S.P., a na koju povredu i ovaj sud kao drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, iz sljedećih razloga:

Tačno je, da je optuženi S.P. pobijanom presudom oglašen krivim da je kao član grupe za organizirani kriminal počinio krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa čl. 31. i 55. tog zakona. Imajući u vidu, da se u odnosu na ovog optuženog odnosi samo jedna tačka optužbe, odnosno tačka 1. izreke pobijane presude, što se prema ocjeni prvostepenog suda odnosi na pomenuta krivična djela, dok su u preambuli presude opisane radnje grupe za organizirani kriminal, koje se odnose na period u kojem je ta grupa djelovala, radnje koje su preduzimane kako od strane organizatora grupe, tako i njenih članova, gdje se pored ostalih, navodi i optuženi S.P.. S obzirom na okolnost da je neophodno da je ovaj optuženi učinio bar jedno krivično djelo propisano Krivičnim zakonom Federacije BiH da bi se mogao smatrati članom odnosno pripadnikom grupe za organizirani kriminal, ovaj sud je cijenio i analizirao, da li činjenični opis iz tačke 1. izreke pobijane presude, što odgovara tački 2. optužnice, sadrži sva obilježja krivičnih djela za koja je optuženi S.P. tom presudom oglašen krivim.

Odredbom člana 287. stav 1. tačka a) KZ FBiH je propisano da krivično djelo teške krađe učini onaj tko obijanjem, provaljivanjem ili drugim savladavanjem većih prepreka dođe do stvari iz zatvorenih zgrada, soba, blagajni, ormara ili drugih zatvorenih prostorija ili prostora, a odredbom člana 295. stav 2. istog zakona je propisano, da krivično djelo iznude učini onaj, tko pri učinjenju krivičnog djela iz stava 1. pomenutog člana, (tko s ciljem da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist silom ili ozbiljnom prijetnjom prisili drugog da što učini ili ne učini na štetu svoje ili tuđe imovine), upotrijebi oružje ili opasno oruđe ili je pribavljenha znatna imovinska korist ili je krivično djelo učinjeno u sastavu grupe ljudi ili grupe za organizirani kriminal. Dakle, u činjeničnom opisu tih krivičnih djela u izreci pod tačkom 1. pobijane presude nisu navedene činjenice i okolnosti koje čine obilježja niti jednog od tih krivičnih djela, kao ni činjenice i okolnosti od kojih zavisi primjena određene odredbe krivičnog zakona kako to

zahtjeva odredba člana 300. stav 1. tačka a) ZKP FBiH (šta treba sadržavati presuda kojom se optuženi oglašava krivim).

Dakle, činjenični opis djela u izreci pod tačkom 1. pobijane presude što se odnosi na optuženog S.P. ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je optuženi svojim radnjama preuzeo bilo koju radnju obijanja, provaljivanja predmetnog vozila, niti koju radnju, koja bi predstavljala neko od obilježja krivičnog djela iznude, za koja djela je optuženi oglašen krivim, kako to proizilazi iz činjeničnog opisa, koji glasi „dana godine ostvarivao kontakte sa C.D. i V.M., a potom dana godine, oko 01,30 sati, nakon pronalaska napuštenog vozila u ul., Općina N. G., u blizini samouslužne A. i bivšeg vojnog objekta kasarne V.B., S. je svojim vozilom marke, ... boje, na njihov poziv, iste smjestio u svoje vozilo, nakon što su istrčali ispod mosta, gdje su bili skriveni.“ Kako pomenuti činjenični opis u izreci pobijane presude, ne sadrži naznaku da je optuženi S.P. svojim radnjama znao i bio svjestan prethodnih radnji izvršenja C. i V., da su oni u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi nasilno otvorili vozilo, pa kako se njegove radnje ogledaju u ostvarivanju kontakta sa istima, nakon pronalaska napuštenog vozila... bez naznake da li je upravo to napušteno vozilo ranije nasilno otvoreno vozilo, pa kada je na njihov poziv optuženi S.P. ih je (. i V.) smjestio u svoje vozilo, nakon što su istrčali ispod mosta, gdje su bili skriveni, to po ocjeni ovog suda, nisu sadržana zakonska obilježja krivičnog djela teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) KZ FBiH, niti krivičnog djela iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH, za koje je ovaj optuženi oglašen krivim pobijanom presudom. Iz tih razloga, oglašavanjem krivim pobijanom presudom optuženog S.P. za navedena krivična djela, prvostepeni sud je učinio povredu krivičnog zakona iz člana 313. tačka a) ZKP FBiH na štetu optuženog S.P..

Kako na povredu krivičnog zakona učinjenu na štetu optuženog ovaj sud, kao drugostepeni sud, u skladu sa članom 321. ZKP FBiH pazi po službenoj dužnosti, a na što je dijelom ukazano i žalbom branitelja optuženog S.P., to je ovaj sud u odnosu na krivična djela za koja je pobijanom presudom oglašen krivim, djelimično uvažio žalbu branitelja optuženog S.P. i po službenoj dužnosti, pa je na osnovu člana 329. stav 1. ZKP FBiH, preinačio pobijanu presudu tako što je optuženog S.P., na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH oslobođio od optužbe, za krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa članom 31. i 55. istog zakona, jer djela za koja se optužuje (onako kako su opisana u optužnici, odnosno izreci pod tačkom 1. pobijane presude, a odnose se samo na radnju kontakta i stavljanje u vozilo po njihovom pozivu) zakonom nisu propisana kao krivična djela.

Prema odredbi člana 342. stav 1. KZ FBiH je propisano da krivično djelo organizirani kriminal može učiniti član grupe za organizirani kriminal učinjenjem bilo kojeg krivičnog djela propisanog zakonom u Federaciji. Kako u odnosu na optuženog S.P. iz prethodno izloženog ne proizilazi da je on učinio neko određeno krivično djelo kao član grupe za organizirani kriminal, pa kako nije ispunjen taj neophodni uvjet, to je ovaj sud prvostepenu presudu u odnosu na optuženog S.P. preinačio i oslobođio od optužbe, kako je to navedeno u izreci ove presude.

U žalbi branitelja optuženog K.N. se prigovara da primjerak pobijane presude koji su on i optuženi zaprimili, ne sadrži u izreci dio odluke koji govori o tome, da li mu je sud dosudio jednu godinu i četiri mjeseca zatvora ili društveno korisnog rada, te da nije jasno koja i kakva je kazna izrečena optuženima. Iz toga bi proizilazilo da se žalbom prigovara nerazumljivosti izreke pobijane presude, pa bi proizilazilo da prigovara učinjenju bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, iako branitelj na takav način nije opredjelio svoj prigovor. Međutim, pomenuti prigovor branitelja nije prihvatljiv iz razloga, što je u spisu predmeta, te provjerom i kroz CMS sistem (sistem za upravljanje predmetima) vidljivo da je u izreci prvostepene presude navedeno, da je optuženima izrečena kazna zatvora u trajanju od po jednu godinu i četiri mjeseca. Pored toga i sam branitelj u žalbi na 2. strani, treći pasus navodi, da je sud optuženima izrekao kazne zatvora u trajanju od po ..., što je sasvim jasno navedeno da se radi o kazni zatvora, pa su na taj način u tom dijelu žalbeni navodi sami sebi protivrječni i kao takvi neprihvatljivi.

Branitelj optuženog K.N. u žalbi prigovara, da je izreka pobijane presude nerazumljiva, iz čega bi proizilazilo da žalbom ukazuje da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Nerazumljivost izreke pobijane presude branitelj nalazi u tome što smatra da je optuženima izrečena „kolektivna kazna“, odnosno da je izostala posebna individualizacija kazne u izreci te presude u odnosu na svakog optuženog posebno.

Međutim, suprotno žalbenim navodima branitelja, ovaj sud cjeni, da je izreka pobijane presude razumljiva, jer je jasno naveden činjenični opis krivičnog djela označen tačkama za koje je konkretno optuženi K.N. oglašen krivim i osuđen, te na koju i kakvu kaznu je osuđen i u kojem trajanju. Stoga su neprihvatljivi žalbeni navodi branitelja da je optuženim (K. i S.) izrečena „kolektivna kazna“, a ovo iz razloga što je u izreci pobijane presude, kako je to i prethodno navedeno, da se optuženi osuđuju na kaznu zatvora od po ..., što znači svaki od njih (optuženih). Iz tih razloga ovaj sud nalazi, da nije učinjena prethodno navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, na što je neosnovano ukazano žalbom branitelja ovog optuženog.

Žalbom branitelja optuženog K.N. se dalje prigovara, da je prvostepeni sud koristio dokaze i to, iskaze saslušanih svjedoka optužbe i odbrane, koji nisu na zakonit način uvedeni u spis, a koji dokazi su poslužili суду za donošenje pobijane presude. Kao razlog tome branitelj navodi, da je tokom vođenja glavnog pretresa sudeće vijeće sigurno pet puta mijenjano i to član sudećeg vijeća iz ovog ili onog razloga i toliko puta i postupak vračan na početak. Iz tih razloga, kako navodi branitelj u žalbi, da nije u stanju pobrojati i navesti datume kada je došlo do promjena u sudećem vijeću, ali ističe da je tada prvostepeni sud učinio niz povreda postupka provodeći dokaze koji su izvedeni na ranijim pretresima bez saglasnosti odbrane, odnosno i pored eksplicitnog protivljenja odbrane da se ti i takvi dokazi koriste u ponovljenom postupku. Ovi žalbeni prigovori branitelja su paušalne naravi, ne konkretizirani, obzirom da se ne navodi niti jedan zapisnik sa glavnog pretresa na kojem je tako postupljeno, niti su konkretizirani dokazi na koje bi se isto odnosilo, odnosno koji su prihvaćeni od strane suda uz protivljenje odbrane, pa uslijed toga, takvi žalbeni prigovori branitelja nisu mogli biti niti ispitani od strane ovog suda.

Nadalje se neosnovano u žalbi branitelja ovog optuženog prigovara zakonitosti dokaza, koji se odnose na predmete oduzete u istrazi od optuženih, a koji su bili predmet vještačenja od strane vještaka B.S.. S tim u vezi, branitelj se poziva na zapisnik sa glavnog pretresa od 07.12.2012. godine kada je saslušan pomenuti vještak, kojom prilikom je na pitanje branitelja optuženog K.N. izjavio, da uz dostavljeni materijal nije imao nikakvu dokumentaciju koja bi se odnosila na radnju otvaranja i identifikaciju oduzetih predmeta. Prema tezi branitelja iz žalbe to bi predstavljalo obaveznu radnju koju treba provesti radi zakonitog postupka oduzimanja i korištenja oduzetih predmeta u krivičnom postupku, na koji način prigovara zakonitosti pribavljenih dokaza u smislu povrede odredbe člana 85. ZKP FBiH.

Međutim, po ocjeni ovog suda, pogrešna je žalbena teza branitelja kada se poziva na povredu pomenute odredbe procesnog zakona, koja se odnosi na otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije čiji popis nije moguć, a koja se i nalazi u procesnom zakonu Odjeljka 2- Privremeno oduzimanje predmeta i imovine, počev od člana 79. do člana 88., kao posebna radnja dokazivanja, a što nije konkretna situacija. Naime, u konkretnom slučaju se radi o privremenom oduzimanju predmeta na osnovu naredbe za pretresanje u smislu odredbe člana 77. ZKP FBiH, koja se u procesnom zakonu nalazi u Odjeljku 1.- Pretresanje stana, prostorija i osoba počev od člana 65. do 78., predstavlja dio procedure izvršenja radnje dokazivanja i koja odredba je pravilno primjenjena. Ovo iz razloga što otvaranju i pregledanju privremeno oduzetih predmeta ne podliježu predmeti koji su oduzeti u okviru izvršenja radnji dokazivanja, te je u smislu člana 77. stav 1. ZKP FBiH provedena procedura izdavanja potvrde o oduzetim predmetima. U pogledu zaštite identiteta i istovjetnosti predmeta prilikom vršenja radnje dokazivanja, pretres stana, prostorija i lica, osigurava se prisustvom dva svjedoka što je obavezno prilikom izvršenja pomenute radnje, koji kao osobe koje su prisutne potpisuju zapisnik o pretresu u kojem se pored ostalog konstatuje, pronalazak i oduzimanje predmeta i isprava sa ostalim licima koja učestvuju u izvršenju te radnje. Tako su u konkretnom slučaju predmeti oduzeti u postupku izvršenja i provođenju radnje dokazivanja „pretresanje stana, prostorija i osoba“, i koji su predati od strane izvršioca naredbe nadležnom sudu i bili pod nadzorom suda. Radi svega navedenog, predmetni dokazi su pribavljeni u skladu sa odredbama procesnog zakona, a ne u smislu odredbe člana 11. stav 2. ZKP FBiH, koja propisuje da sud, pored ostalog, ne može zasnovati svoju odluku na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona. Kako je prethodno pojašnjeno da pomenuti dokazi nisu nezakoniti, jer su pribavljeni u skladu sa odredbama procesnog zakona, pa i po ocjeni ovog suda, prvostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, na koju se neosnovano žalbom branitelja ovog optuženog ukazuje.

Branitelj ovog optuženog u žalbi prigovara da je odbrana kroz cijeli postupak stavljala prigovore relevantnosti i zakonitosti dokaza, pa tako i na glavnom pretresu od 13.02.2013. godine kada su provedeni materijalni dokazi, stavljala je takve prigovore, a da o tome sudeće nije odlučilo, nego samo „konstatovalo da neće sada rješavati“. Ovakvi žalbeni prigovori branitelja su uopćeni, paušalni, jer u žalbi nije precizirano na koje konkretnе dokaze bi se isti odnosili, niti u čemu i radi čega branitelj smatra da određeni dokaz nije relevantan, jer takvu ocjenu konačno vrši sud, niti zbog čega prigovara zakonitosti dokaza i kojih tačno određenih dokaza. Zbog toga, ovaj sud ovako

uopštene žalbene prigovore branitelja nije bio u situaciji da ispita osnovanost takvih njegovih prigovora.

Žalbeni prigovori branitelja da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama u pogledu prihvatanja da je optuženi K.N. bio član grupe za organizirani kriminal, iz čega bi proizilazilo da se time prigovara da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Međutim, po ocjeni ovog suda, prvostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude naveo određene razloge u tom pravcu i to na str. 23. ispod sredine, početak 24. strane i sredina iste, te prvi pasus 25. strane, tako da ni ovi žalbeni prigovori branitelja nisu osnovani, pa stoga ni prvostepeni sud nije učinio pomenutu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

Branitelj optuženog K.N. u žalbi prigovara da je prvostepeni sud odbio da pozove kao svjedoka V.D., a koji prijedlog odbrane za saslušanje ovog svjedoka je ranije bio prihvaćen. S tim u vezi u toj žalbi branitelj ukazuje da je prvostepeni sud donio odluku o neprovođenju tog dokaza, uz obrazloženje da odbrana nije u stanju pružiti validne informacije gdje se taj svjedok nalazi, iako je odbrana davala informaciju da se isti nalazi u KPZ F. i predočila dnevni list ... gdje je na naslovnoj strani bila slika i mjesto gdje se V. nalazi, na koji način je takvim postupanjem prvostepeni sud povrijedio pravo na odbranu optuženog, pa bi proizilazilo da je time taj sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Ovaj žalbeni prigovor branitelja optuženog K.N. je osnovan.

Ispitujući ove žalbene prigovore, ovaj sud je utvrdio da je u zapisniku o glavnom pretresu od 13.09.2013. godine konstatirano da je branitelj predložio da prvostepeni sud izda naredbu za dovođenje svjedoka V.D. iz KPZ F., a ne da mu se dostavljaju pozivi na adresu i pri tome ukazao da je i na prethodnom pretresu tako isto predlagao. Nadalje, iz pomenutog zapisnika je vidljivo da je sud branitelju odredio rok od četiri dana da pouzdano pismenim putem obavijesti sud da je V.D. u KPZ F., kako bi se sud opredjelio za izdavanje naredbe za dovođenje tog svjedoka. Podneskom od 16.09.2013. godine branitelj je po uputi suda obavijestio, da se prema informacijama svjedok V.D. nalazi u KPZ F. na izdržavanju kazne zatvora i da moli da sud izda naredbu za dovođenje tog svjedoka na naredni glavni pretres. Iz zapisnika o glavnom pretresu od 27.09.2013. godine, ovaj sud je utvrdio, da je konstatirano da pomenuti svjedok nije pristupio, dostava poziva nije bila uredna, te da nije bila izdata naredba za njegovo dovođenje. Nadalje se konstatira u pomenutom zapisniku sa glavnog pretresa, da u vezi dostavljenog podneska o adresi svjedoka, u istom nije naveden izvor saznanja, da podnesak nije adekvatno argumentiran, posebno što je na iste okolnosti na koje je predložen pomenuti svjedok odbrana ispitala do sada više svjedoka, pa da sud cijeni irelevantnim tog svjedoka. Nakon što je sud, kako to proizilazi iz pomenutog zapisnika prokomentarisao pitanja koja su se postavljala od strane odbrane ranije saslušanim svjedocima, sud je na tom zapisniku donio rješenje da se neće pozivati niti tražiti svjedok V.D.. Ovakvim postupanjem, po ocjeni ovog suda je povrijeđeno pravo na odbranu optuženog K.N., iz razloga što prvostepeni sud nije omogućio odbrani da sasluša svjedoka na okolnosti na koje ga je odbrana predložila, koji svjedok ranije nije saslušan, a za sada je preuranjeno cijeniti da li će njegov iskaz biti ili ne biti relevantan. Stoga je prvostepeni sud uskraćivanjem da izda naredbu za dovođenje svjedoka V.D.,

koji prijedlog za saslušanje tog svjedoka je sud ranije prihvatio i donošenjem rješenja da se pomenuti svjedok neće pozivati niti tražiti, povrijedio pravo na odbranu optuženog i time učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Kako je od strane ovog suda utvrđeno da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH uslijed koje je osuđujući dio pobijane presude u odnosu na optuženog K.N. neodrživ, valjalo je taj dio pobijane presude ukinuti i vratiti prvostepenom суду na ponovno suđenje. Iz tih razloga, ovaj sud nije bio u situaciji da ispita ostale žalbene navode branitelja tog optuženog koji se ne odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, jer se odnose na druge žalbene osnove.

Ispitujući oslobađajući dio pobijane presude u vezi sa žalbenim navodima tužitelja, ovaj sud nalazi da se pravilno žalbom tužitelja ukazuje da je prvostepeni sud propustio da savjesno ocijeni svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak da li je neka činjenica dokazana ili nije dokazana, odnosno da izvede pravilan zaključak o odlučnim činjenicama. Pri tome, u žalbi tužitelja se ukazuje, da je prvostepeni sud propustio analizirati svijest i namjeru optuženog, njegove radnje, te iskaze svih saslušanih svjedoka, a posebno ukazuje na iskaz svjedoka oštećenog B.S. u pogledu opisa kontakta sa N. u ugostiteljskom objektu P., načina pregovaranja oko povrata njegovog vozila, iskaza svjedoka T.E. koji je izjavio da je dobio obavještenje da traži lice po nadimku N., da je za odlazak kod N. angažovao D.J., svjedoka P. N., koji je u svom iskazu opisao na koji način je vršio povrat svoga vozila, a za iskaz svjedoka H.A. je prigovorio da prvostepeni sud taj iskaz i ne spominje u pobijanoj presudi, iako je isti trebao analizirati. Prema stavu tužitelja iz žalbe, i ostali iskazi svjedoka zajedno sa ostalim dokazima, dovodeći ih u međusobnu vezu, daju pravilan i argumentiran zaključak da je optuženi K.N. u organiziranoj grupi imao svoju ulogu u povratu vozila na području K.S., za određeni novčani iznos, da je to činio kontinuirano i zajedno sa ostalim optuženim i da je takvim radnjama počinio i krivičnopravne radnje za koje je optužen.

Suprotno takvom stavu tužitelja iz žalbe, prvostepeni sud je optuženog K.N. oslobođio od optužbe za radnje izvršenja opisane u tač. 18. do 22. optužbe što odgovara tač. 4. do 8. izreke pobijane presude, jer je nakon što je iznio dijelove iskaza pojedinih svjedoka, izveo zaključak da nema pouzdanih dokaza da je optuženi K.N. učinio krivično djelo organizirani kriminal iz člana 342. stav 1. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) istog zakona i krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH u vezi sa čl. 31. i 55. tog zakona. S tim u vezi, prvostepeni sud je kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude naveo, da ni tužitelj u završnoj riječi nije analizirao niti jedan konkretni dokaz u odnosu na krivičnopravne radnje koje su ovom optuženom stavljeni na teret. Tako u tom dijelu pobijane presude prvostepeni sud je naveo da ima određenih dokaza na nivou indicija koje dovode optuženog K.N. u vezu sa izvršenjem krivičnih djela, obzirom da se spominje kafana P., koja je bila u suvlasništvu istog. Nadalje se navodi, da ni jedan svjedok nije potvrdio da je radi povrata otuđenog vozila predao novac optuženom K.N., a da ne postoje drugi pouzdani dokazi o učinjenju krivičnih djela od strane ovog optuženog.

Ovaj sud cijeni da je preuranjen zaključak prvostepenog suda da nema dokaza da je optuženi počinio predmetno krivično djelo, radi čega ga je oslobođio od optužbe u smislu člana 299. tačka c) ZKP FBiH. Ovo stoga što je taj sud zanemario svoju obavezu da dokaze cijeni onako kako to propisuju odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, na što je osnovano ukazano žalbom tužitelja, da je u tom dijelu pobijane presude izostala pravilna analiza dokaza. S tim u vezi ovaj sud podsjeća, na obavezu suda da u obrazloženju presude iznese pojedinačnu ocjenu svakog dokaza, a potom dovođenje svakog dokaza u vezu sa drugim dokazima, uz iznošenje koje činjenice prihvata, odnosno ne prihvata i zašto, odnosno koji iskaz svjedoka cijeni vjerodostojnim, a koji ne cijeni i zašto, i tek da na osnovu takve ocjene izvede zaključak da li je neka činjenica dokazana ili nije dokazana i to u pogledu odlučnih i važnih činjenica. Kako prvostepeni sud nije postupio na taj način, ovaj sud cijeni da činjenično stanje nije pravilno utvrđeno, na koje je pravilno ukazano žalbom tužitelja.

Nadalje, ovaj sud ukazuje da okolnost što tužitelj u završnoj riječi nije analizirao izvedene dokaze, nije opravданje da tako ne postupi i sud prilikom donošenja pobijane presude, jer je upravo obaveza suda pored ostalog, da izvrši pravilnu analizu dokaza i u presudi navede rezultate takve analize.

Stoga je ovaj sud, uvažio žalbu tužitelja i oslobađajući dio pobijane presude koji se odnosi na optuženog K.N. ukinuo zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, dok je u odnosu na tog optuženog djelimičnim uvaženjem žalbe njegovog branitelja ukinuo i osuđujući dio pobijane presude, zbog toga što je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, a to sve na osnovu ovlaštenja iz člana 330. stav 1. tač. a) i b) ZKP FBiH i predmet vratio prvostepenom суду na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, na koju je ukazano u ovoj presudi, te će ponovo izvesti ranije izvedene dokaze, a po potrebi i nove. Pored toga, sve izvedene dokaze će cijeniti brižljivije pojedinačno i zajedno u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH i navesti jasne i određene razloge šta prihvata, odnosno ne prihvata i zašto. Pri tome će prvostepeni sud voditi računa i o ostalim žalbenim navodima i prigovorima tužitelja i branitelja optuženog, u koje se ovaj sud iz navedenih razloga nije mogao upuštati u razmatranje. Tek nakon svega toga taj sud će biti u mogućnosti da doneše pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Amela Kešan,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Pavlović,s.r.